

Када неко чита текст Слободана Антонића НВО левица и «антифа» манекени [1](#) не може а да се не запита до којих граница цинизам може да досегне. Прво, оптужбе за левицу (или "левицу", како је Антонић ограђује знацима навода) да се финансира из разних страних донација не могу а да не буду један прави аутогол за сам НСПМ, чији је Антонић један од главних уредника. Није ли НСПМ почео баш захваљујући донацијама ничег другог до Сорос фондације?

Затим, Антонић прича о Марксу, о комунизму, о револуцији. Каже како су левичарски покрети у прошлости имали нешто "мушко", како се радило о оцу који је збрињавајући своју децу, штитећи своје огњиште, своју породицу, заступајући свој народ, стао на страну левице. Опет, као да смо сви сисали весла, па нам се тек тако може потурити идеологија "крви и тла" за аутохтони комунизам! Јер кад се о комунистима прича као о "мушкарцима", "очевима", "људима који бране свој народ", ту се заправо каже ништа друго до: "Социјализам? Да, наравно, али само ако је у питању национал-социјализам!"

Негде у свом тексту Антонић приговара данашњој левици ("левици") да је одустала од борбе за универзално. Међутим, шта Антонић за узврат нуди? Нуди партикуларизам, нуди разлике између народа, нуди национални понос, нуди "породичне вредности". Значи, приговарајући левици да је одустала од универзалног, Антонић тиме што као решење испоставља партикуларизам, заправо каже да никада ни није било шансе за идеју било чега универзалног. Па, ако није, чему онда то лamentsирање над левицом? Зашто просто и искрено не каже да он мисли да је тај пројекат од почетка, по њему, био осуђен на пропаст, уместо што се довија овако, па заправо каже: "Ови данашњи левичари нису прави левичари, иако никад заправо ни није било праве левице". Преко ове двоструке негације, Антонић поново постиже аутогол: ако левица никад, по њему, ни није била права, онда су прави левичари увек били, и сада јесу, и увек ће остати – само и једино фолиранти.

А да је хтео да заправо преиспита идеју универзалности, Антонић не би имао избора него да се ухвати никог другог до Имануела Канта. Наиме, Кант прави разлику између партикуларних користи, које назива патолошким, док су по Канту, само универзалне вредности непатолошке. Левица је увек била и остала део пројекта универзализације. Што ће рећи, пројекта који заступа непатолошко. Сад, како је Антонић мислио да ту

Пише: Владан Миланко
уторак, 28 октобар 2008 20:33

прогура личне бриге убогога оца за своју децу, радника и грађанина за своју државу, остаје нејасно. Зашто је мислио да нећемо посегнути за Кантом па преко Канта Антонићево "решење" дисквалификовати као патолошко, може се само приписати његовом цинизму, те непоштовању свог читаоца. Има нешто у филмској критици што може овде да помогне Антонићу, а то је третирање мотива уплаканог детета у крупном плану. Сваки иоле озбиљан филмски критичар просто дисквалификује сцене у којима се у крупном плану приказује уплакано дете. То је, сматра се у филмском свету, просто-напросто, кич. Лак пут да се измаме емоције и да се тиме замаскира да аутор није имао шта да каже. Јесте, тужно је што дете плаче, али немој ми га набијати на нос и тиме ме спречавати да видим нешто друго. Јер, ако је дете у крупном плану, откуд ја да знам зашто плаче? Да ли је Антонић читао Обртај завтрња Хенрија Џејмса? Тамо деца само тако плачу, али зато да би сакрила све и свашта. Немојмо бити наивни, и немојмо ићи на прву лопту са таквим стварима, јер просто је неукусно.

Надаље, држећи се идеје универзализације, стижемо до тога зашто левица никада није и не сме да буде борба за партикуларност. Борба, ако ћемо тако, за личну, националну итд. слободу, за било какву појединачну слободу. Стижемо и до тога зашто левица није "мушка". Јер, ако ћемо тако, левица неће више слободе, она хоће мање слободе! Левица неће да било ко буде изузет од правила. Хоће да успостави контролу над свима а не само над неким, па да они који су изузети имају слободе. То је стање какво имамо данас и какво левица хоће да промени. Правила важе за неке, а за неке не важе. Левица не иде ка укидању правила, већ ка универзализацији правила. Па да дамо Антонићу и њему сличнима добар аргумент којим ћемо, надамо се, свима њима згадити левицу једном за увек: левица неће слободне људе, већ хоће да сви буду робови! Ето монструозности левице, ето аргумента који би требао да им огади левицу. Слобода једног почива на неслободи другог. Зато, једино неслобода свих води ка нечему друкчијем. Монструозно? Чини се да јесте. Одлично. Нек се зна онда ко је спреман да плати цену а ко није, па нека они који нису спремни повуку руке, уместо да брљају кад се лаћају левице.

За крај, да се још каже да је ово што Антонић и слични раде, сувише лако. Сувише је лако одбацити левичарске потенцијале преко једне такве сада већ устаљене критике левице. То је сигурна позиција. Они који су својевремено упућивали критике левици да је одустала од универзалнога, који су је критиковали због заступања демократије, као што су то чинили Славој Жижек или Ален Бадју (а који су то чинили добрих 10-15 година пре Антонића, тј. испостављали су такве критике кад је било време за такве критике), добро знају да данас имају посла са нечим другим. Одличан интервју са Младеном Доларом и Аленком Зупанчич је доступан на интернету, и говори понешто и о томе. [2](#) Зато што је сувише лако тако одбацити левицу, ту се у том прелакном одбацивању пропушта прилика да се види потенцијал који таква левица са собом носи. Жак Лакан је постао ноторан по томе што је својевремено левичарима, који нису били толико различити од ових који су се скупчили на "антифа" протесту, рекао: "Оно

"Социјализам? Да, али само ако је национал-социјализам!"

Пише: Владан Миланко
уторак, 28 октобар 2008 20:33

ка чему тежите као револуционари јесте нови господар, и сигуран сам да ћете га и добити!" [3](#) Међутим, Лакан није окренуо леђа од ових који су тада протестовали, већ је стао на њихову страну. Зашто? Зато што упркос свим манама тих и таквих левичара, ту јесте постојао, и међу таквима сада постоји, потенцијал из ког левица може да се препороди. Отписивати их по кратком поступку значи отписивати саму левицу. Што је, уосталом, и циљ текстова као што је овде поменути Антонићев. Циљ је да се левица просто отпише.

Ако покушамо да формализујемо то отписивање, оно се да представити као руковођено према следећој схеми:

1. Традиционална позиција: Господар заступа неко Једно неког народа, нације, традиције, итд.;

2. Анти-традиционална позиција: Они који покушавају да свргну господара, који му одричу право да господари целином, неким Једним, сами постају робови свога бунта; они постају робови неког новог Једног, проналазе новог господара у свом супротстављању старом господару;

3. На то им заступници старог господара кажу да нису ништа постигли, и да је боље да се оставе новотарија, те да се врате старом господару, јер свакако нису успели да се отргну од стега неког господара, ма ко тај господар био, па је онда боље да се врате старом него да смишљају новог.

Чини се као да је све на месту, теза, антитеза и синтеза... Само, оно што итекако бode очи јесте то што је синтеза идентична тези. То већ упућује на неисправност овог и оваквог резона.

Шта би онда ту требало да се уради? Па, прво треба видети да имамо две врсте робовања, традиционално и анти-традиционално, али да немамо два господара. Јер, анти-традиционалисти служе као негативни одраз традиционалистима. Једни друге конституишу, једни на друге непрестано упућују. И шта сад с тим? Да ли тражити неко ново, "право" раскидање робовских ланаца? Или можда пре треба спремно прихватити да Једно господара има две наредбе, има два опречна себи потчињена

"Социјализам? Да, али само ако је национал-социјализам!"

Пише: Владан Миланко
уторак, 28 октобар 2008 20:33

субјекта, и преко тога прихватити да смо робови не само једном од ова два, него робови оба. Да смо робови господара који не зна шта хоће, па да зато господар тражи две супротстављене робовске позиције. Ту се показује да господар никада ни није знао шта хоће, те да господар никада ни није био неко Једно, него да је сам господар у себи расцепљен. Служећи господара на два супротна начина али истовремено, на путу смо да покажемо да господара нема. Дакле, субверзивно по господара није захтевати "праву слободу" већ пригрлити више ропства. То би била четврта ставка која је изостала у горе представљеној схеми. Тек та четврта ставка би раскидала круг који описују ове две позиције, које упућују једна на другу, и тек би та четврта ставка стварно била нешто друго, за разлику од оне две позиције. Али она, пак, није неко "до сад невиђено друго", већ оба ова заједно, заједно поновљена. Тек се на томе левица може поново градити а да се не упада у старе замке, замке које су одвлачиле на десно и захтевале "више слободе". Не тако што ће "снажно мушки" или "заводљиво женски" да се успротиви господару, већ тако што ће постати не господаров субјект, већ баш "господарова ствар", објект господаровог захтева за подчињавање, који ће онда преко вишка потчињавања показати господару да је он сам расцепљен.

Није ли се тако нешто већ сада "у малом" одиграло, када су демонстранти одолели буржоаским приговорима и позивима на "центлменство", где "није центлменски" протестовати против онога што је свакако забрањено? Опет, кантовска разлика ту не може а да се не уведе, разлика између поступања у складу са дужношћу и поступања из саме дужности. Нису ли они који су протестовали против онога што је свакако забрањено показали да тиме не поштују норму (а норма је бити на страни против фашизма), да нису наступили у складу са законом који забрањује фашизам, већ да су наступили баш из саме дужности? Те, нису ли тиме показали да они не зависе од закона и полиције, већ да закон и полиција у неку руку чак зависе од њихове подршке?

17.10.2008.

Фусноте:

1. Слободан Антонић, "[НВО левица и 'антифа' манекени](#)", НСПМ, 17. октобар 2008. [^]
2. Интервју
- Младен Долар и Аленка Зупанчич: Нисмо чувари буржоаских снова,
www.filozofija.info
, 17. октобар 2008.

[
^
]

"Социјализам? Да, али само ако је национал-социјализам!"

Пише: Владан Миланко
уторак, 28 октобар 2008 20:33

3. Jacques Lacan, The Seminar of Jacques Lacan: The Other Side of Psychoanalysis, Book XVII, W. W. Norton and Company, New York and London 2007, str. 207.

[
[^](#)
]